

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 8 від «27» 02 2024р.)
Голова Вченої ради: М. О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «29» 02 2024р. № 7

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКА»

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: **14 Електрична інженерія**

Спеціальність: **144 Теплоенергетика**

Кваліфікація: **доктор філософії у галузі «Електрична інженерія»**

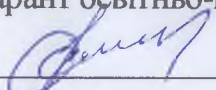
за спеціальністю **«Теплоенергетика»**

Запоріжжя

2024

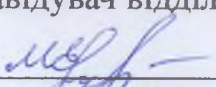
АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

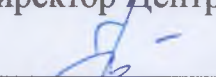

_____ М.Ю. Пазюк
(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу аспірантури і докторантури

_____ О. П. Єфіменкова
(підпис)

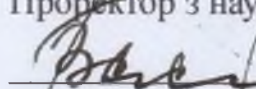
Директор Центру забезпечення якості освіти

_____ М. А. Томченко
(підпис)

Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

_____ О. Р. Руднік
(підпис)

Проректор з наукової роботи

_____ Г. М. Васильчук
(підпис)

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Ю. О. Каганов
(підпис)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти(ступеня доктора філософії) Теплоенергетика з галузі знань 14 Електрична інженерія за спеціальністю 144 Теплоенергетика визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до контролю якості вищої освіти. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України [«Про вищу освіту»](#) від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Закон України [«Про освіту»](#) від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 [«Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»](#);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 [«Про затвердження галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»](#);
- постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 [«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»](#);
- постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 [«Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах \(наукових установах\)»](#);

- постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44«[Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти \(наукової установи\) про присудження ступеня доктора філософії](#)»;
- наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 «[Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти](#)»;
- наказ МОН України від 11.07. 2019 р. № 977 «[Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти](#)»;
- наказ МОН від 30.04.2020 р. № 584 «[Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти](#)»;
- наказ МОН від 24.12.2021 р. № 1437«[Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності: 144 Теплоенергетика для третього рівня \(освітньо-наукового\) вищої освіти](#)».

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

- Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). [Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» \(Salzburg, 3–5 February 2005\). Conclusions and Recommendations;](#)
- Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). [Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Association, 2010;](#)
- Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). [Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DG RTD Reference: ARES \(2011\) 932978;](#)
- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). [Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Association, 2016;](#)
- Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. [Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019.](#)

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти, зокрема: Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Свентокшиської Політехніки (м. Кельци, Польща).

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Пазюк М.Ю., гарант ОНП	Доктор технічних наук, професор, професор кафедри електричної інженерії та кіберфізичних систем Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні Запорізького національного університету
2.	Барішенко О.М.	Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри електричної інженерії та кіберфізичних систем Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні Запорізького національного університету
3.	Єрофєєва А.А.	Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри електричної інженерії та кіберфізичних систем Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні Запорізького національного університету
4.	Башлій С.В.	Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри електричної інженерії та кіберфізичних систем Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні Запорізького національного університету
5.	Діденко Р.І.	Здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за ОНП «Теплоенергетика»
6.	Коломієць Д.М.	Роботодавець: директор технічний ТОВ "Біогаз-Україна"
7.	Таратуга В.О.	Роботодавець: директор ТОВ «ДОМІНАНТА»

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
<i>Заклади вищої освіти (наукові установи)</i>		
1.	Кудря С. О.	доктор технічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, директор Інституту відновлюваної енергетики НАН України
<i>Підприємства, організації</i>		
2.	Король Т. В.	ПАТ «Запоріжжяобленерго», начальник служби формування корисного відпуску (СФКВ)
3.	Коломієць Д. М.	ТОВ «Біогаз-Україна», технічний директор
4.	Кучер В. Г.	«Дніпровська ГЕС» ПрАТ «Укргідроенерго», директор філії
<i>Випускники освітньо-наукової програми або програми, що їй передувала</i>		
5.	Назаренко І.А.	Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри електричних машин НУ «Запорізька політехніка»
6.	Єрофєєва А.А.	Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри електричної інженерії та кіберфізичних систем Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні Запорізького національного університету

1. Профіль освітньо-наукової програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потєбні, кафедра теплоенергетики та гідроенергетики
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Теплоенергетика
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти Ступінь вищої освіти Галузь Спеціальність Освітня кваліфікація	третій (освітньо-науковий) доктор філософії 14 Електрична інженерія 144 Теплоенергетика доктор філософії у галузі Електрична інженерія за спеціальністю Теплоенергетика
Професійна кваліфікація Кваліфікація в дипломі	не присвоюється доктор філософії у галузі «14 Електрична інженерія» зі спеціальності «144 Теплоенергетика»
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 48 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	акредитація проводиться вперше
Передумови	наявність освітнього ступеня магістра (другий рівень вищої освіти)
Форми навчання	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua

2. Мета/цілі освітньо-наукової програми

Метою ОНП є: підготовка докторів філософії за спеціальністю 144 «Теплоенергетика», які здатні використовувати набуті компетентності для здійснення науково-дослідної, науково-педагогічної та науково-практичної діяльності в теплоенергетичній галузі, володіють аналітично-дослідницьким інструментарієм для сприяння розвитку пріоритетних напрямів та впровадженню актуальних сучасним викликам інновацій в галузі.

Цілями ОНП є:

- формування у здобувача компетентностей, необхідних для здійснення високопрофесійної наукової, педагогічної та практичної діяльності за спеціальністю 144 «Теплоенергетика», що сприятимуть ефективній інтеграції у європейський та світовий науково-освітній простір;
- сприяння розвитку у здобувачів критичного мислення та дослідницьких навичок, необхідних для поглибленого розуміння сутності новітніх технологій в галузі теплоенергетики, здійснення аналізу та прогнозування сучасних тенденцій розвитку на глобальному, національному та регіональному рівнях;
- формування умінь та навичок, необхідних для розробки практичних рекомендацій для стейкхолдерів

державного та приватного сектору щодо розв'язання актуальних проблем розвитку теплоенергетичної сфери у контексті реалізації євроінтеграційного потенціалу;

- забезпечення необхідних умов і ресурсів, необхідних для проведення здобувачем наукового дослідження, оприлюднення його результатів у вигляді публікацій;
- засвоєння здобувачем сучасних методик викладання у закладах вищої освіти;
- надання постійного консультативного супроводу в процесі написання та підготовки до процедури захисту дисертації здобувачем наукового ступеня доктор філософії

Метою дослідницької складової освітньо-наукової програми є підготовка наукових кадрів вищої школи третього (освітньо-наукового рівня) із спеціальності 144 «Теплоенергетика», а також висококваліфікованих фахівців-практиків, які володіють загальнонауковими методами системного, функціонального і статистичного дослідження, сучасними методами науково-дослідної діяльності, що слугуватиме розв'язанню комплексних проблем в сфері теплоенергетики в умовах сьогодення.

Стратегія і місія ЗВО. Цілі ОНП відповідають місії та стратегії ЗНУ, оскільки відповідно до положень *Стратегії розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр* (https://www.znu.edu.ua/docs/2023/_znu_2023_2025.pdf), стратегічна мета університету полягає в тому, щоб розвинути та закріпити провідні позиції, спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток наукових досліджень, посилення ролі інноваційного складника у діяльності ЗВО та його інтеграції до європейського і світового освітнього простору, успішного проходження процедури підтвердження статусу національного закладу вищої освіти.

Місія Запорізького національного університету полягає у формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень.

Регіональний аспект. Регіональний контекст відбиває унікальність даної ОНП, яка полягає у відкритості до нововведень і спрямуванні на цільові орієнтири теплоенергетичній галузі Запорізького регіону, з цього і визначено роботу з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації як провідний напрям. Зараз як ніколи зростає потреба в підготовці висококваліфікованих кадрів вищої кваліфікації для Запорізького регіону.

3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область	<p>Об'єкт діяльності: процеси отримання, перетворення, передачі та використання теплової енергії палив, поновлюваних джерел і теплоносіїв в енергетичних установках; розроблення методів розрахунку, інтенсифікації тепло масообміну; науково-технічні і технологічні проблеми створення і експлуатації теплових і ядерних енергетичних установок, допоміжних систем та обладнання.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження у сфері теплоенергетики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: наукові концепції трансформації енергії, принципи тепло– і масообміну, термодинаміки та дотичні до теплоенергетики концепції та теорії гідро– газодинаміки, механіки та міцності конструкційних матеріалів.</p> <p>Методи, методики та технології: методи одержання, передачі, ефективного та екологічного використання енергії, проектування, експлуатації, контролю, моніторингу, організації наукових та виробничих процесів, якості; методи фізичного та математичного моделювання та обробки даних.</p> <p>Інструменти та обладнання: засоби технологічного, інструментального, метрологічного, діагностичного та організаційного забезпечення виробничих процесів, інформаційно-комунікаційне обладнання, засоби автоматизування та управління теплоенергетики.</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	<p>Орієнтація - академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO).</p> <p>Освітньо-наукову програму розроблено згідно з місією та стратегією розвитку університету з метою підготовки висококваліфікованих викладачів-теплоенергетиків</p>

	нового покоління. Орієнтація освітньо-наукової програми спрямована на поглиблення знань в управлінні теплоенергетичним виробництвом; плануванні та здійснюванні досліджень з метою вдосконалення технологічних процесів; використуванні спеціалізованих програм (CAD, CAE системи) при проектуванні та моделюванні теплотехнічних процесів, а також розвиток викладацької майстерності.
Основний фокус освітньо-наукової програми	<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі знань 14 Електрична інженерія зі спеціальності 144 Теплоенергетика. Програма базується на загальновідомих наукових положеннях із врахуванням сьогоденного стану розвитку теплоенергетики, орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра у таких напрямках:</p> <ul style="list-style-type: none"> – теплові електричні станції; – промислова та муніципальна теплоенергетика і енергозбереження ; – моделювання і комп'ютерні технології в теплоенергетиці; – енергетичний менеджмент та інжиніринг теплоенергетичних об'єктів. <p><i>Ключові слова:</i> теплоенергетика, теплоенергетичні установки, теплофізика, енергозбереження, теплообмінні процеси, теплотехнологічне обладнання</p>
Особливості освітньо-наукової програми	<p>Реалізація програми забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - можливість стажування в інших ЗВО України, що входять до закладів технічної освіти в енергетичній галузі, а також за проектами міжнародної мобільності в інших країнах згідно стратегії розвитку ІННІ ЗНУ; - залучення здобувачів до участі і виконанню наукових проєктів господарських НДР, вітчизняних держзамовлень, а також у науково-технічних проєктах на виробництвах енергетичної галузі; - можливість здобуття подвійного диплому згідно програм міжнародної мобільності в інших країнах; - проведення лабораторних досліджень на установках в лабораторіях кафедри; - організацію наукових заходів, що включають науково-практичні конференції та гостьові лекції професіоналів практиків в енергетичній галузі України - широкий спектр навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема: <ul style="list-style-type: none"> - Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність, що включає <ul style="list-style-type: none"> - модуль Жана Моне «Основи європейської проєктної діяльності» за європейським проєктом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPP1MO-MODULE«EuropeanProjectCulture» із залученням здобувачів до участі в інших проєктах за програмою Erasmus+, що реалізуються в університеті; - Академічне письмо та академічна доброчесність (з англословним компонентом), що враховує результати участі ЗНУ у міжнародних проєктах сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP та «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (AcademicIntegrityandQualityInitiative – AcademicIQ); - Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника, що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамену PearsonTestsofEnglish, а також враховує результати участі ЗНУ у європейському проєкті 610427-EPP-1-2019-EE-EPPKA2-SBHEJP “Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України» за програмою Erasmus+KA2.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальше навчання	
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих

Працевлаштування випускників	Доктор філософії має право продовжувати навчання на науковому рівні вищої освіти з метою отримання наукового ступеня доктора наук, а також здобувати додаткову вищу освіту, післядипломну освіту, проходити підвищення кваліфікації, брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності, пост-докторських програмах тощо
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Викладання проводиться у формі: лекції, семінари, практичні заняття, лабораторні заняття в малих групах (до 8 осіб), самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, індивідуальні заняття, застосування інформаційно-комунікаційних технологій за окремими освітніми компонентами, технологія змішаного навчання, практики і екскурсії; проведення наукових досліджень; виконання дисертаційна здобуття ступеня доктора філософії; проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо.</p> <p><i>Підходи та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – студентоцентрований підхід у навчанні та науковій діяльності, що враховує тематику дисертацій та напрям наукових інтересів здобувачів; – навчання через дослідження, що забезпечується через синергетичну взаємодію освітньої та наукової складових; – проблемно-орієнтоване навчання, що реалізується шляхом використання евристичних та дослідницьких методів навчання; – проектно-організоване навчання, в якому проект виступає як форма, метод та результат навчання; – змішане та перевернуте навчання, що поєднує традиційні та онлайн форми, посилює роль самостійної роботи та сприяє активному засвоєнню нових знань; – цифрові технології (ZOOM, Google Meet, Google Drive, Google Forms, Google Slides, Google Keep, Jamboard, Miro, Lucidchart, Learning Apps, YouTube, WordWall, Padlet, Quizlet, Mentimeterтощо); <p><i>Форми навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – лекції, практичні та лабораторні заняття, консультації; – педагогічна (асистентська) практика; – тренінги, вебінари, онлайн-курси, літні школи; – наукова та проектна діяльність. <p><i>Методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри; робота в групах); – методи проектування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати); – методи моделювання (комп'ютерного моделювання; імітаційне моделювання; чисельне моделювання; розробка структури наукових праць); – методи аналізу та рефлексії (портфоліо, есе, бенчмаркінг, кейс-метод); – методи набуття особистого досвіду наукової діяльності (робота над дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах (PhD-колоквіумах), конференціях, публікація статей, участь у розробці проектних заявок та конкурсах проектів;

	<ul style="list-style-type: none"> – методи педагогічної підтримки та особистого прикладу (наставництво як безпосередня взаємодія наукового керівника та здобувача, викладача та здобувача, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів); – методи планування експерименту (лабораторного, стендового, натурного). 		
Оцінювання	<p>Накопичувальна бально-рейтингова система, оцінювання студентів за видами формальної та неформальної освіти, поточний контроль, заліки, екзамени в усній та письмовій формі, есе.</p> <p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів</p> <p><i>Поточний контроль</i> здійснюється викладачами на підставі опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проєктів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проєктної заявки та ін.). Поточний контроль за результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень, розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження (асистентської) практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспіранта.</p> <p><i>Проміжна атестація</i> проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності аспіранта, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ.</p> <p><i>Присудження ступеня доктора філософії</i> відбувається за результатами публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та пройшли попередню експертизу дисертаційної роботи (фаховий семінар)</p>		
6. Програмні компетентності			
Вид компетентності	шифр		Відповідність стандарту
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у теплоенергетичній галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	ІК
Загальні	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК 01

компетентності	ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
	ЗК 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
	ЗК 4	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	
	ЗК 5	Здатність до критичного мислення	
	ЗК 6	Здатність працювати в міжнародному середовищі, у тому числі в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України	ЗК 02
	ЗК 7	Здатність розробляти проекти та управляти ними	
	ЗК 8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	
	ЗК 9	Здатність до особистісного та професійного розвитку	
	ЗК 10	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері теплоенергетики на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності	ЗК 03
	ЗК 11	Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації	
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1	Здатність до розуміння основних концепцій, історичних витоків, сучасного стану та тенденції розвитку теплоенергетики; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку
СК2		Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як в предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з галузі теплоенергетики та суміжних галузей	СК01
СК3		Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності	СК04
СК4		Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у галузі теплоенергетики, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.	
СК5		Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, демонструвати глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; володіти навичками академічного письма	СК02
СК6		Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти, в тому числі міждисциплінарні, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, міжкультурних та правових аспектів; демонструвати лідерство та відповідальність під час їх реалізації.	СК05
СК7		Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, зокрема забезпечувати організацію та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивне оцінювання здобутих результатів навчання	СК03

	СК8	Здатність аналізувати та пропонувати засоби підвищення ефективності об'єктів теплоенергетики і якості теплоенергетичних процесів, систем та комплексів із застосуванням сучасних тенденцій та наукового підходу до проблематики розвитку теплоенергетикита теплоенергетичних установок електростанцій.	
	СК9	Здатність аналізувати останні тенденції та виконувати наукові дослідження в області сучасних технологій відновлюваної теплоенергетики, застосовувати інноваційні рішення в альтернативному забезпеченні управління тепловими системами об'єктів приватного сектору та промислових підприємств.	
7. Програмні результати навчання			
ПРН1		Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійсненняінновацій	РН01
ПРН2		Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері теплоенергетики та у викладацькій практиці	
ПРН3		Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи у науковій та науково-педагогічній діяльності	РН07
ПРН4		Формулювати і перевірятигіпотези; використовувати для обґрунтуваннявисновківналежнідокази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальнихдосліджень, спостережень, тощо і математичного та/абокомп'ютерногомоделювання, наявнілітературнідані	РН03
ПРН5		Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з теплоенергетики та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності.	РН05
ПРН6		Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми теплоенергетикидержавною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики	РН02
ПРН7		Критично аналізувати та узагальнюватирезультативласнихдосліджень і результатиіншихдослідників у контекстівсього комплексу сучаснихзнаньщододосліджуваної наукової проблеми, визначатиперспективиподальшихнауковихрозвідок	РН05
ПРН8		Демонструватисистемнийнауковийсвітогляд та загальнийкультурнийкругозір; володітитехніками і технологіями критичного мислення; дотримуватисяпринципівакадемічної доброчесності та професійної етики; забезпечуватибезперервнийсаморозвиток та самовдосконаленняпротягомжиття	РН06

ПРН9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів	РН06
ПРН10	Організовувати й здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання; нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів; розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.	РН08
ПРН11	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у теплоенергетиці та дотичних міждисциплінарних напрямках	РН04
ПРН12	Розуміти сучасні проблеми науково-технічного розвитку енергетики, сучасні технології енерго- та ресурсозбереження.	

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p><i>Наукове керівництво</i> здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою (напрямом) дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.</p> <p><i>Викладання навчальних дисциплін</i> здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) та мають вагомні наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p><i>Навчальні корпуси</i> підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо.</p> <p>Для <i>наукової роботи</i> використовуються навчальні лабораторії тепломасообміну, технічної термодинаміки та навчально-наукова лабораторії енергоефективних технологій.</p> <p><i>Соціально-побутова інфраструктура</i> включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір, коворкінг-центр, стадіон та ін.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформація щодо <i>організації навчання</i> здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/) та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (http://phd.znu.edu.ua/); навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання

	<p>Moodle(https://moodle.znu.edu.ua/).</p> <p>Для наукової роботи, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (http://library.znu.edu.ua/) та мобільний додаток LibClient (http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html); забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, SpringerNature, DeGruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та WebofScience та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink. До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/), система наукових публікацій СИНАП (https://scientific-rating.znu.edu.ua/); сайти наукових фахових видань ЗНУ (https://web.znu.edu.ua/NIS/588.ukr.html); міжнародного журналу Journal of New Technologies in Environmental Science (http://www.jntes.tu.kielce.pl/); запрошення на конференції (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news%2Fview&site_id=19&category_id=84).</p> <p>Для педагогічної підтримки залучення здобувачів до академічної спільноти створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/), «European Project Culture» (https://www.facebook.com/groups/213037885939700), а також діють Telegram-канали: для здобувачів відповідних років навчання та «Енергетики ЗНУ» (https://xn--80affa3aj0al.xn--80asehdb/#/im?p=@energy_znu).</p> <p>Функціонують офіційні Telegram-канали університету: «ЗНУ» і «ЗНУ: міжнародні можливості для НПП і аспірантів»</p>
9. Академічна мобільність	
<p>Національна мобільність</p> <p style="text-align: right;">кредитна</p>	<p>Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та внутрішнього положення ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/international-relations/legal-framework/polozhennya_mobilnist.pdf). Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.</p>
<p>Міжнародна мобільність</p> <p style="text-align: right;">кредитна</p>	<p>Забезпечуються можливості для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях, а також стажування у закордонних закладах вищої освіти та наукових установах в рамках укладених двосторонніх угод між Запорізьким національним університетом та навчальними закладами країн-партнерів: Республіка Польща – Гуманітарно-Природничий університет ім. Яна Длугоша (м. Ченстохово), «Вища школа управління охороною праці» (м. Катовіце); Словаччина – Сільськогосподарський університет в Нітрі (м. Нітра). Перезарахування</p>

	отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе навчання іноземних громадян за умови володіння українською мовою на рівні не нижче B2.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Шифр	Назва освітніх компонент	Кіл-ть кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
	Цикл загальної підготовки		
	Обов'язкові компоненти		
	<i>оволодіння мовними компетентностями</i>		
ОК1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	6	залік, екзамен
	<i>всього</i>	6	
	<i>оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>		
ОК2	Філософія наукової свідомості	4	залік
	<i>всього</i>	4	
	<i>набуття універсальних навичок дослідника</i>		
ОК3	Сучасні технології навчання й викладання у вищій школі	3	екзамен
ОК4	Дослідницько-інноваційна та проектна діяльність	4	екзамен
ОК5	Академічне письмо та академічна доброчесність	3	залік
ОК6	Педагогічна(асистентська) практика	4	диф.залік
	<i>всього</i>	14	
	<i>Загалом за циклом загальної підготовки</i>	24	
	Цикл професійної підготовки*		
	<i>здобуття глибинних знань із спеціальності</i>		
	Обов'язкові компоненти		
ОК7	Наукові дослідження у сучасних програмних середовищах	4	екзамен
ОК8	Новітні тенденції розвитку та технології в енергетичній галузі	4	екзамен
ОК9	Перспективні теплоенергетичні системи та обладнання	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	Вибіркові компоненти		
ВД	Вибіркова дисципліна 1	6	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 2	6	залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Загалом за циклом професійної підготовки</i>	18	
	<i>Загалом за освітньою складовою, у т. ч. вибірових компонентів</i>	48 12 (25%)	

Перелік вибірових компонент формується гарантом ОНП упродовж місяця після зарахування до аспірантури чергової хвилі здобувачів та затверджується на засіданні вченої ради факультету (інституту). У зазначеному переліку має бути передбачена принаймні одна дисципліна, що відповідає обраній тематиці (напрямові) наукових досліджень кожного здобувача. Перелік вибірових дисциплін є додатком до даної ОНП.

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквиумах, круглих столах тощо).

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Індивідуальний план наукової роботи погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців з дня зарахування аспіранта на навчання.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

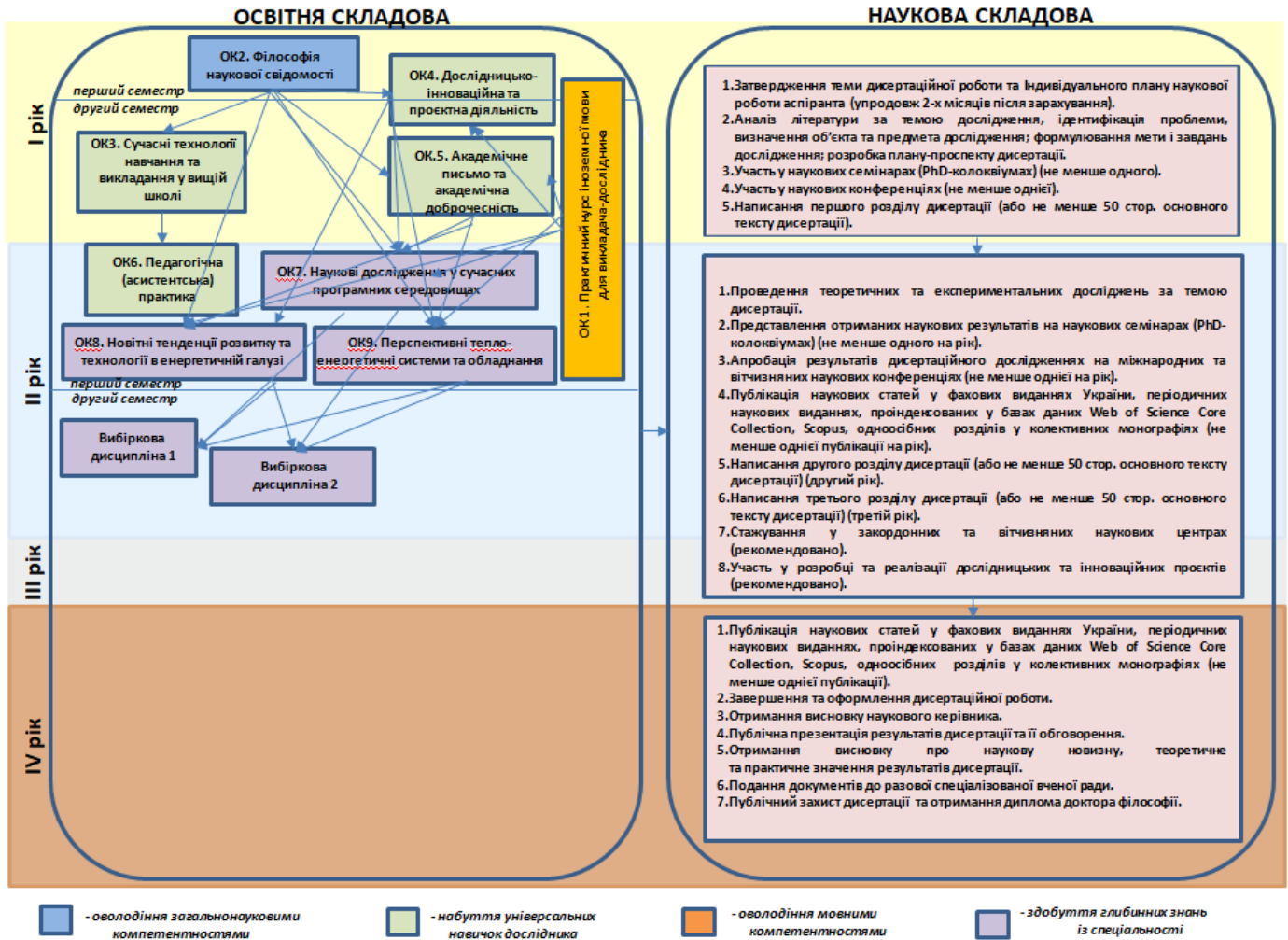
№	Перелік та обсяг запланованих видів робіт	Форми контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	проміжна (напіврічна та річна) атестація
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	проміжна (напіврічна та річна) атестація
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або ЄС (не менше однієї)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
2. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	проміжна (напіврічна та річна) атестація
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або ЄС (не менше однієї)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Четвертий рік навчання		
4.1	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних	проміжна (напіврічна та річна) атестація; публічна

	розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	презентація результатів дисертації; захист дисертації
4.2	Завершення роботи над дисертацією та її оформлення	
4.3	Отримання висновку наукового керівника та подання заяви на одержання висновку про наукову новизну, теоретична та практична значення результатів дисертації (не пізніше ніж за дев'ять місяців до завершення нормативного строку навчання)	
4.4	Публічна презентація результатів дисертації та її обговорення (не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви)	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретична та практична значення результатів дисертації (не пізніше двох тижнів з дня проведення презентації)	
4.6	Подання документів до Вченої ради ЗНУ (не пізніше двох тижнів з дня отримання висновку) з метою створення разової спеціалізованої ради для захисту дисертації	
4.7	Публічний захист дисертації та отримання диплома доктора філософії	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№	Тематика досліджень
1	Дослідження способів підвищення енергоефективності промислових підприємств
2	Формування теплофізичних властивостей елементів конструкції теплового захисту енергетичного обладнання
3	Моделювання системи теплового захисту силового обладнання
4	Підвищення енергоефективності нагрівальних печей
5	Розробка енергозберігаючих напрямків рішення проблем теплоенергетичної галузі у післявоєнному відновленні
6	Рекуперація тепла установах стічних вод

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання конкретної наукової задачі в сфері теплоенергетики або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теплоенергетику. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертація має бути розміщена на сайті відділу аспірантури і докторантури, розділ: «Разові спеціалізовані вчені ради». Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 4,5-7 авторських аркушів.</p> <p>Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ МОН від 12 січня 2017 р. № 40).</p>
Вимоги до публічного захисту дисертації	<p>Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про присудження наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті</p>

4. ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідно до [Стратегії розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр.](#) однією із стратегічних цілей університету є «формування якісної й конкурентоспроможної освітньої пропозиції, яка гармонійно поєднує навчальну й наукову складові, враховує очікування й ціннісні орієнтири ключових стейкхолдерів і світові тренди», що неможливо без функціонування дієвої системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на всіх трьох рівнях (бакалавр, магістр, доктор філософії).

УЗНУ створено освітньо-наукове середовище, що дозволяє здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повною мірою оволодіти основними видами програмних компетентностей: загальнонауковими, мовними, спеціальними (предметними), набути універсальних навичок дослідника та педагогічних умінь щодо викладання у вищій школі. Освітній процес на третьому рівні вищої освіти забезпечують найдосвідченіші науково-педагогічні працівники, які мають вагомі досягнення у професійній діяльності та здійснюють викладання на високому науково-методичному рівні з використанням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання. Науковий пошук майбутніх докторів філософії здійснюється в рамках традицій численних наукових шкіл ЗНУ під науковим керівництвом досвідчених науковців, які мають публікації з тематики дисертаційних досліджень здобувачів. Науковий потенціал ЗНУ дозволяє формувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Здобувачам створено умови щодо апробації їх наукових результатів шляхом друку статей у фахових виданнях ЗНУ, виступу на наукових/науково-практичних конференціях, участі у тематичних заходах, круглих столах, наукових семінарах, PhD-колоквіумах та ін. Велика кількість міжнародних проєктів і програм, які реалізуються в університеті, надають можливість здобувачам бути залученими до міжнародної академічної спільноти.

Для забезпечення підвищення якості вищої освіти на третьому, освітньо-науковому рівні призначено координатора PhD-програм в університеті, який здійснює вчасну розробку й оновлення локальних нормативних документів, що регулюють процес підготовки докторів філософії в ЗНУ; координує діяльність гарантів освітньо-наукових програм шляхом наповнення відповідного електронного ресурсу в Moodle «Для гарантів освітньо-наукових програм», організовує для них і груп забезпечення спеціальні тренінги, семінари якості та ін.; здійснює контроль за вчасним оновленням освітньо-наукових програм відповідно до змін у нормативній базі, пропозицій стейкхолдерів, рекомендацій

Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; надає інформаційно-консультативну підтримку здобувачам через функціонуючі для аспірантів кожного року навчання Telegram-канали, де вони мають можливість отримати як всю актуальну інформацію щодо їхнього навчання, так і оперативні відповіді на питання, що виникають у процесі їх підготовки.

Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм

- 4.1. Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукових програм провадиться відповідно до локальних нормативних документів ЗНУ. Процедура розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм регламентується [Положенням про освітньо-наукові програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти \(ступеня доктора філософії\) Запорізького національного університету](#).
- 4.2. Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм має на меті забезпечення взаємозв'язку між змістом навчання (освітня складова) та дослідженням здобувачів наукового ступеня доктора філософії (наукова складова).
- 4.3. До проведення моніторингу залучаються провідні фахівці факультету, роботодавці, випускники, здобувачі, а також Центр забезпечення якості освіти, який здійснює періодичне опитування всіх категорій стейкхолдерів та розміщує відповідні [соціологічні звіти](#) на сайті Центру. За результатами моніторингу та змін у нормативно-правовій базі здійснюється щорічне оновлення освітньо-наукових програм і навчальних планів.
- 4.4. Здобувач є не тільки замовником освітньої послуги, а й партнером у визначенні вектору наукового пошуку, розвитку наукових шкіл, якісного становлення його як дослідника і викладача під керівництвом наукового керівника.
- 4.5. В ЗНУ запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою он-лайн сервісів в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE. Результати опитування враховуються при оновленні робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, а також при внесенні змін у навчальні плани та

освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

- 4.6. Згідно [Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету](#) ЗНУ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Положення регулює усі формальні аспекти підвищення кваліфікації, в тому числі професійного розвитку викладачів.
- 4.7. ЗНУ створює умови для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників як в Україні, так і за кордоном. При цьому НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. Зокрема формами підвищення кваліфікації є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; наукове стажування; інформальна освіта; здобуття наукового ступеня, участь у програмах академічної мобільності.
- 4.8. Підвищення кваліфікації на базі ЗНУ здійснюють: [Центр післядипломної освіти](#), [Школа педагогічної майстерності](#), [Центр інтенсивного вивчення іноземних мов](#). Для гарантів освітньо-наукових програм та наукових керівників аспірантів діє курс підвищення кваліфікації «Актуальні питання підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти»; для викладачів третього рівня вищої освіти – «Підвищення цифрових компетентностей співробітників Запорізького національного університету», які можна опанувати дистанційно як у синхронному, так і в асинхронному режимах.
- 4.9. В університеті щорічно здійснюється [рейтингування науково-педагогічних працівників](#) за встановленими [критеріями](#), результати якого враховуються при проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП, відзначення найкращих працівників за вагомі досягнення в професійній діяльності, кар'єрного зростання.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

- 4.10. З метою інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу в ЗНУ функціонує єдина [система електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE](#), яка, зокрема містить розроблений фахівцями ЗНУ спеціалізований модуль для автоматичного вибору здобувачами навчальних дисциплін за вибором. Для супроводу організаційно-управлінської діяльності діє єдина інформаційна система управління «Документообіг». В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.
- 4.11. Автоматизація основних функцій управління освітнім процесом запроваджено на базі системи управління освітнім процесом АСУ «Деканат», «Ректорат» та введеною в дію з 2023 року АСУ «Методичний комплекс "Розклад"».
- 4.12. Інформаційне забезпечення наукової діяльності включає доступ до [он-лайн наукової бібліотеки ЗНУ](#), електронних баз даних, (у т.ч. міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science та ін.) та інших електронних бібліотечних ресурсів та сайтів наукових фахових видань ЗНУ.
- 4.13. Облік наукової роботи та виконання ліцензійних вимог науково-педагогічних працівників здійснюється на власній електронній платформі [СИНАП \(система наукових та академічних показників\)](#); функціонує й [інституційний репозитарій ЗНУ](#).

Публічність інформації про освітньо-наукові програми

- 4.14. З метою забезпечення інформаційної відкритості ЗНУ та виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації» на [головній сторінці офіційного сайті університету](#) створений спеціальний розділ «Публічна інформація», в якому зібрані посилання на всі публічні документи та інформацію загально університетського характеру.
- 4.15. Повний текст освітньо-наукових програм, навчальні плани, силабуси навчальних дисциплін, Правила прийому до аспірантури, графік освітнього процесу, розклади занять та сесій, нормативні документи, що регулюють процес підготовки докторів філософії у Запорізькому національному університеті розміщено на [сайті відділу аспірантури і](#)

[докторантури ЗНУ](#). Громадське обговорення проєктівосвітньо-наукових програм здійснюється у розділі «[Громадське обговорення ОНП](#)» на сайті ЗНУ.

Академічна доброчесність та запобігання й виявлення плагіату в наукових роботах

- 4.16. Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регламентується [Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету](#) та [Положенням про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти та дисертаціях на здобуття наукового ступеня у Запорізькому національному університеті](#).
- 4.17. Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є Рада з академічної доброчесності. Факти порушення науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками та особами, що навчаються, норм Кодексу виносяться на розгляд Ради з академічної доброчесності. За порушення норм академічної доброчесності здобувачі, наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнуті до моральної, дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України.
- 4.18. Для запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти в ЗНУ діє система запобігання та виявлення плагіату з широким використанням спеціалізованого програмного обладнання. В межах проєкту сприяння академічній доброчесності встановлені партнерські відносини та підписаний договір про співпрацю з ТОВ «Плагіат» Unichек, яка надає можливість перевіряти роботи на плагіат та взаємні цитування.
- 4.19. Для здобувачів третього рівня вищої освіти викладається обов'язковий курс «Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)». Для додаткового інформування майбутніх докторів філософії на сайті відділу аспірантури і докторантури створено окрему сторінку «[Академічна доброчесність](#)».

5. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

ЗК, СК	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
ОК1	+	+				+			+	+	+		+			+	+			
ОК2	+	+	+		+			+	+	+				+						
ОК3	+	+		+	+			+	+	+	+				+			+		
ОК4	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			
ОК5	+	+		+	+	+		+	+	+			+		+	+				
ОК6	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+			+		
ОК7	+	+	+	+		+		+	+		+	+		+	+		+		+	
ОК8	+	+										+	+		+	+		+		+
ОК9	+	+				+						+			+			+	+	

**6. Матриця відповідності програмних результатів навчання
програмним компетентностям**

ПРН	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
ПРН1	+	+	+			+	+			+		+	+	+	+			+		+
ПРН2	+	+			+					+		+	+	+		+	+	+	+	+
ПРН3	+	+								+			+	+	+		+	+		
ПРН4	+	+		+						+		+	+	+		+			+	
ПРН5	+	+	+				+	+	+	+			+	+	+		+			+
ПРН6	+	+		+		+					+		+			+	+	+		
ПРН7	+	+			+					+		+	+	+	+					+
ПРН8	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+						
ПРН9	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+		+	+			+
ПРН10	+	+						+	+	+	+				+	+		+	+	
ПРН11			+							+	+		+				+		+	
ПРН12						+			+						+		+			+

**7. Матриця відповідності програмних результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

ПРН OK	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12
OK1						+		+	+			
OK2			+				+	+				
OK3			+			+		+		+		
OK4	+		+		+	+		+	+			
OK5			+			+	+	+				
OK6		+	+			+		+		+		
OK7						+	+			+	+	+
OK8	+	+		+			+	+	+	+	+	
OK9							+					+

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи (документи) ініціаторів змін	Протоколи Вченої ради ЗНУ
<i>Перелік змін і доповнень відносно попередньої редакції ОНП 2023 року</i>		
На аркуші погодження та в Розділі 4 (п.4.3) відділ моніторингу якості освіти та ліцензування перейменовано в Центр забезпечення якості освіти	Наказ ректора №201 від 05.06.23	Протокол № 8 від 27.02.24 р.
У п.7 профіля ОНП уточнено формулювання ПРНЗ, зокрема, додано «у науковій та науково- педагогічній діяльності»	Аналіз Стандартів вищої освіти для третього, освітньо-наукового рівня	
У п.9 профіля ОНП до інформаційного та навчально-методичного забезпечення додано «Функціонують офіційні Telegram-канали університету: «ЗНУ» і «ЗНУ: міжнародні можливості для НПП і аспірантів»	Протокол засідання ВР ІННІ ЗНУ № 6 від 16.01.24.	
Проведено аналіз наданих зауважень щодо змісту ОК та вдосконалити РП і силабуси навчальних дисциплін з огляду на приналежність їх до циклу загальної чи професійної підготовки		
Оновлено перелік чинних нормативних документів(ДБН, ДСТУ, настанов та інш.) у списку рекомендованої літератури до Програми вступних випробувань		
Запроваджено проведення посиленого і постійного моніторингу щодо кар'єрного шляху та зростання випускників за спеціальністю 144 «Теплоенергетика» всіх рівнів вищої освіти.		
Залучено до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі або представників роботодавців на постійній основі з чітко визначеною періодичністю щодо їх проведення, наприклад щомісяця		

ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН
Перелік
вибіркових дисциплін для здобувачів ступеня доктора філософії
за освітньо-науковою програмою
Теплоенергетика

назва освітньо-наукової програми

Перелік затверджено на засіданні вченої ради Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні,
протокол № 2 від 24. 09.2024 р.

№	Назва навчальної дисципліни
1	Інноваційні технології в енергетичній галузі
2	Сучасні методи раціонального енерговикористання
3	Еколого-економічні аспекти інноваційного розвитку енергетичної галузі
4	Наукові основи підвищення енергоефективності промислових теплотехнічних установок
5	Дослідження шляхів інтенсифікації процесів тепломасообміну у гетерогенних системах
6	Дослідження шляхів підвищення енергоефективності промислових підприємств